

Tárgy neve: **A földrajztanítás alapjai**

Tárgy kódja: frtanal22eo

Tárgyfelelős neve: dr. Makádi Mariann

Tárgyfelelős tudományos fokozata: PhD

Tárgyfelelős MAB szerinti akkreditációs státusza: AT

Az oktatás célja

- Tudás: A hallgató átlássa és értse a földrajz tantárgy helyét a magyarországi köznevelési rendszerben, szemléleti, tartalmi, személyiség- és készségfejlesztési lényegét az egyes életkori szakaszokban; Ismerje a földrajz tantárgy tanításához kapcsolódó jogszabályi hátteret, tanterveket, vizsgakövetelményeket, a tananyag kiválasztásának és rendszerezésének szempontjait.
- Képesség: Képes legyen meghatározni a szaktárgyban tanítandó tartalmakat, azokat megfelelő logikai struktúrába rendezni.
- Attitűd: Törekjen a földrajz nyújtotta lehetőségek tudatos hasznosítására a kiemelt köznevelési fejlesztési feladatok megvalósításában.
- Autonómia és felelősség: Vállalja fel a magyar földrajztanítás jól bevált hagyományait és törekedjen ezek beillesztésére a modern pedagógia módszerek közé.

Az oktatás tartalma

- A földrajz tantárgyban képviselt tudományok, tudományágak ismereteinek és szemléletének értelmezése a földrajztanítás szempontjából; a földrajztudomány és a földrajz tantárgy összevetése.
- A tantárgy szemléleti és érték közvetítő szerepe, a földrajzi tartalmú tantárgyak kapcsolata, egymásra épülő rendszere a köznevelésben.
- A tudáskép és a tantervek időbeli változása a szaktudományi és a társadalmi elvárásoknak megfelelően; a földrajztanítás nemzetközi és hazai története.
- A különböző szintű tantervek, tanítási dokumentumok célkitűzései és földrajztanítás-tanulásra vonatkozó követelményei.
- A földrajztanítás tartalmi és fejlesztési céljai, feladatai az általános és a középiskolában.
- A földrajztanár tanulást szervező-irányító szerepének értelmezése; a földrajztanítási-tanulási módszerek megválasztását befolyásoló tényezők.
- A földrajztanítás-tanulási és fejlesztési folyamat, valamint a tudás értelmezése; a különböző tudáselemek tanítási módszerei a különböző életkori szakaszokban.
- A földrajztanítás szemléleti kérdései és módszertani megoldásai: problémaközpontúság, algoritmusok használata, prognosztizálás; rendszer-, regionális és tájszemlélet, gazdasági-pénzügyi szemlélet; a földrajzi-környezeti szintézis szemlélete; a fenntarthatóságra, környezettudatosságra nevelés.

Az értékelés rendszere

Írásbeli beszámoló a tantervek ismeretéről, valamint szummatív értékelés a kurzus végén tételsor alapján történő szóbeli vizsga (kollokvium) alapján.

Irodalom

Kötelező irodalom

- Makádi M. (2020): A földrajztanítás módszertani alapjai 1. Mielőtt tanítani kezdene... – ELTE TTK FFI, Budapest. 179 p. ([link](#))
- A NAT (2020) földrajzzal összefüggő területeinek általános és középiskolai követelményrendszere (Természettudomány 5–6. évf., Földrajz 7–10. évf.) 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet (forrás: [itt](#))
- A kerettantervek (2020) földrajzzal összefüggő területeinek követelményrendszere (általános iskola: Természettudomány, Földrajz 7–8. és gimnázium: Földrajz 9–10 (11). évf.) (forrás: [itt](#))
- Farsang A. – Ütőné Visi J. (2020): Új kihívások a földrajzoktatásban. – Nemzeti alaptanterv és kerettanterv – 2020 – GeoMetodika 4. 2. pp. 33–46. ([link](#))

Ajánlott irodalom

- Makádi M. (2020): A földrajztanítás módszertani alapjai 2. Hogy tudatosan csinálja... – ELTE TTK FFI, Budapest. pp. 7–51. ([link](#))
- Makádi M. (2015): Tantervi fogalomtár. – ELTE TTK FFI, Budapest ([link](#))
- Prievara T. (2018): A 21. századi tanár. – Neteducatio Kft., Budapest. 224 p.

Az oktatás célja angolul

- Knowledge: The student will understand the place of geography in the Hungarian public education system, its conceptual, content, personality and skills development at different ages; Be familiar with the legal background, curricula, examination requirements, aspects of curriculum selection and organisation.
- Ability: Be able to identify the content to be taught in the subject and to organise it in an appropriate logical structure.
- Attitude: Make an effort to make conscious use of the opportunities offered by geography in the implementation of priority development tasks in the field of public education.
- Autonomy and responsibility: embrace the well-established traditions of Hungarian geography teaching and strive to integrate them into modern pedagogical methods.

Az oktatás tartalma angolul

- Interpreting the knowledge and approaches of the sciences and disciplines represented in geography from the point of view of geography teaching; comparing geography and geography as a subject.
- The role of the subject in conveying attitudes and values, the relationship and interdependence of geography subjects in public education.
- Changes in knowledge and curricula over time in response to scientific and social expectations; international and national history of geography education.
- Objectives and requirements for geography teaching-learning in curricula and teaching documents at different levels.
- The content and development objectives and tasks of geography teaching in primary and secondary schools.

Tárgyleírás – OTAK 2022-től, szakmódszertan

- Interpretation of the role of the geography teacher in organising and guiding learning; factors influencing the choice of teaching-learning methods in geography.
- Understanding the teaching-learning of geography and development process and knowledge; teaching methods for different knowledge elements at different age stages.
- Approaches and methodological solutions to geography teaching: problem-orientation, use of algorithms, forecasting; systems, regional and landscape approach, economic-financial approach; geo-environmental synthesis approach; education for sustainability, environmental awareness.

Az értékelés rendszere angolul

Written report on the knowledge of the syllabus and summative assessment based on an oral examination (colloquium) at the end of the course.